Sygn. I C 1215/15

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant: stażysta Ewelina Goryszewska

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2016 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. spółki komandytowej w W.

przeciwko (...) w C.

o zapłatę

orzeka

I. zasądza od pozwanego (...) w C. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. spółki komandytowej w W. kwotę 5.314,97 zł (pięć tysięcy trzysta czternaście złotych dziewięćdziesiąt siedem groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 15.10.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 01.01.2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) w C. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. spółki komandytowej w W. kwotę 1.467,20 zł (jeden tysiąc czterysta sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1215/15

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W., reprezentowana przez radcę prawnego M. K., w pozwie złożonym w Sądzie Rejonowym w Ciechanowie w dniu 8 października 2015 r. wnosił o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym obowiązku zapłaty na jego rzecz od pozwanego (...) w C. kwoty 5314,97 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tj. od 8 października 2015 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód wnosił o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zawarł z pozwanym w dniu 28 listopada 2014 r. umowę dostawy nr (...), której przedmiotem była dostawa materiałów okulistycznych. Z tytułu dostawy powódka obciążyła pozwanego fakturami VAT: nr (...) na kwotę 2604,96 zł z terminem płatności 21 czerwca 2015 r. i nr (...) (...) na kwotę 2604,96 zł z terminem płatności 23 lipca 2015 r.

Powód wykonał zobowiązanie polegające na wytworzeniu oraz dostarczeniu pozwanemu w/w rzeczy. Pozwany nie zgłaszał zastrzeżeń co do jakości oraz formy i sposobu zapłaty. Wzywany do dobrowolnej zapłaty, nie negując zasadności roszczeń, dotychczas nie zapłacił należności i dlatego powód wystąpił z niniejszym pozwem (pozew wraz z załącznikami – k. 2–4 akt).

W dniu 23 listopada 2015 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w który roszczenie powoda zostało uwzględnione w całości (nakaz k. 30 akt).

Odpis nakazu pozwany otrzymał w dniu 8 grudnia 2015 r. (potwierdzenie odbioru pisma k. 31 akt).

W ustawowym terminie pozwany złożył sprzeciw od nakazu.

Pozwany w sprzeciwie przyznał, że zawarł z powódką umowę o dostarczenie produktów medycznych, jak również nie kwestionował wysokości dochodzonego pozwem roszczenia. Wniósł o oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uznając roszczenie co do zasady wnosił o rozłożenie należności na 3 równe miesięczne raty. Ponadto wnosił o nie obciążanie kosztami procesu ze względu na trudną sytuację finansową. W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż pozostaje w opóźnieniu z realizacją bieżących zapłat na rzecz powódki, lecz nie jest to sytuacja zawiniona przez pozwanego, gdyż wpływy z NFZ nie wystarczają na uiszczanie bieżących należności (sprzeciw wraz z załącznikami - k. 32-40 akt).

Pismem z dnia 4 lutego 2016 r. powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko wyrażone w pozwie. Ponadto wnosił o oddalenie wniosku pozwanego o rozłożenie należności na raty oraz zasądzenie kosztów procesu.

Powód podkreślił, że rozłożenie należności na raty winno stanowić wyjątek nie zaś regułę. Sama okoliczność trudnej sytuacji finansowej pozwanego nie jest w ocenie powoda dostateczną przesłanką do rozłożenia dochodzonej należności na raty, ponieważ rozstrzygnięcia tego typu stanowiłoby formę kredytowania pozwanego przez powoda. Fakt prowadzenia przez pozwanego działalności o charakterze publicznym, która nie jest oparta o zysk, nie jest jednoznaczny z tym, iż w niniejszej sprawie zachodzą szczególne okoliczności, o których mowa w art. 320 k.p.c. Szpital nie przedstawił żadnego planu zracjonalizowania działalności leczniczej i nie daje rękojmi poprawy swojej sytuacji finansowej na tyle aby możliwe było regulowanie w terminie płatności. Do pisma powód dołączył wydruki artykułów odnoszących się do złej sytuacji finansowej pozwanego (pismo z załącznikami – k. 43-51 akt).

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zawarł z pozwanym (...) w C. w dniu 28 listopada 2014 r. umowę dostawy nr (...) materiałów okulistycznych. Umowa obowiązywały przez 36 miesięcy. W § 4 ust 1 umowy strony ustaliły, że zamawiający szpital zapłaci za dostarczony mu towar w terminie 30 dni od daty dostarczenia faktury VAT (dowód: odpis z KRS powoda k. 8-12 akt, poświadczona kserokopia umowy wraz z załącznikami k. 13-16 akt).

Powód dostarczył towar zgodnie z umową. Z tego tytułu powód obciążył pozwanego fakturą VAT nr (...) z dnia 22 maja 2015 r. na kwotę 2604,96 zł z terminem płatności 30 dni od daty dostarczenia tj. 21 czerwca 2015 r. oraz fakturą VAT nr (...) z dnia 23 czerwca 2015 r. na kwotę 2604,96 zł z terminem płatności 30 dni od daty dostarczenia tj. 23 lipca 2015 r.(dowód: faktury VAT k. 18, 21 akt).

Pozwany nie zgłaszał zastrzeżeń co do jakości oraz formy i sposobu zapłaty. Wzywany do dobrowolnej zapłaty w dniu 22 września 2015 r., nie negując zasadności roszczeń, dotychczas nie zapłacił należności (dowód: wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 23-27 akt).

W związku z powyższym powód skapitalizował odsetki od tych należności według stanu na dzień poprzedzający wniesienie pozwu, tj. 7 października 2015 r. i naliczył z tego tytułu kwotę 105,05 zł, na którą składały się odsetki z faktury (...) w wysokości 61,66 zł i z faktury (...) w wysokości 43,39 zł. (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a w szczególności: pozwu k. 2 -4 akt, odpisu KRS powoda k. 8-10 akt, odpisu z KRS pozwanego k. 11-12, 34 akt, poświadczonej kserokopii umowy k. 13-16 akt, poświadczonych kserokopii potwierdzeń dostawy oraz faktur VAT k. 17-22 akt, wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 23-27 akt, kserokopii bilansu k. 35-36 akt zawiadomienia komorniczego k. 37 akt.

Sąd jako wiarygodne ocenił dokumenty, gdyż ich prawdziwość nie budzi wątpliwości i żadna ze stron w toku procesu ich nie kwestionowała.

Pozwany nie kwestionował wysokości należności dochodzonej pozwem oraz faktu, iż dotychczas kwota dochodzona pozwem nie została przez niego zapłacona. Pozwany wnosił tylko o rozłożenie należności na raty ze względu na swoją trudną sytuację majątkową.

W tej sytuacji Sąd uwzględnił wszystkie dokumenty dołączone do pozwu i złożone przez strony. Przedłożone dokumenty rzeczywiście były sporządzone, a w ich treść nie ingerowano, nie były przerabiane. Sąd uznał, iż dołączone dokumenty stanowią uzupełnienie dowodów stanowiących załącznik do pozwu i dlatego mogą stanowić podstawę do wydania w sprawie rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, roszczenie powoda zasługuje na uwzględnienie.

Strony postępowania łączyła umowa dostawy. Zgodnie z art. 605 k.c. przez umowę dostawy dostawca zobowiązuje się do wytworzenia rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku oraz do ich dostarczania częściami albo periodycznie, a odbiorca zobowiązuje się do odebrania tych rzeczy i do zapłacenia ceny.

W niniejszej sprawie wykonując umowę powód wytworzył rzeczy i dostarczył je pozwanemu (...) w C.. Przedmiotem umowy były – materiały okulistyczne. Z tytułu dostawy powód obciążył pozwanego fakturami VAT z terminem płatności 30 dni od daty dostarczenia faktury. Pozwany nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń do wystawionych faktur. (...) w C. nie spłacił należności w terminie wynikającym z zaaprobowanych przez siebie faktur.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 605 k.c., należało zasądzić należności główną zgodnie z fakturami wystawionymi przez powoda.

Zgodnie z art. 476 zd. 1 k.c., dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela.

Od 1 stycznia 2016 r. nastąpiła zmiana treści art. 481 k.c.

Do 1 stycznia 2016 r. art. 481 k.c., który regulował kwestię odsetek za opóźnienie następująco:

§ 1. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

§ 2. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Wysokość odsetek z tytułu opóźnienia może zatem być określona przez strony w umowie albo też może wynikać z przepisów prawa (wyżej cytowany § 2). Granicę wysokość odsetek za opóźnienie wyznaczały przepisy o odsetkach maksymalnych, zawarte w art. 359 § 2^1 k.c. (obowiązującym przed 1 stycznia 2016 r.), który odpowiednio należało stosować. Zgodnie z jego brzmieniem - Maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej (czyli. np. umowy) nie może w stosunku rocznym przekraczać 4-krotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP (odsetki maksymalne). W razie zastrzeżenia w czynności prawnej stopy odsetek za opóźnienie wyższych niż odsetki maksymalne wierzycielowi należały się odsetki maksymalne (art. 359 § 2^1 k.c. – obowiązującym do 1 stycznia 2016 r.). Organem, który określał wysokość odsetek ustawowych do dnia 1 stycznia 2016 r. była Rada Ministrów (art. 359 § 3 k.c.)

W dniu 1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 9 listopada 2015 r.), która znowelizowała m.in. przepisy dotyczące odsetek zarówno tych wynikających z art. 359 k.c. – tzw. odsetek kapitałowych, jak z art. 481 k.c. – tzw. odsetek za opóźnienie, zmieniającą sposób obliczania odsetek i ich wysokość.

Nowa treść art. 481 k.c. brzmi następująco -

§ 1. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

§ 2. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

§ 2^1. Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie).

§ 2^2. Jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie.

§ 2^3. Postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy.

§ 2^4. Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie.

Zgodnie z art. 56 cytowanej ustawy nowelizującej – Do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Żądanie zasądzenia kolejnych odsetek od kwoty kapitału oraz odsetek ustawowych naliczonych od dnia wymagalności faktur do dnia 26 maja 2015 r. znajduje podstawę w art. 482 § 1 k.c., który to brzmi od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy.

Powód pozew wniósł w dniu 8 października 2015 r. i od dnia wniesienia pozwu żądał odsetek ustawowych**.**

Uwzględniając wyżej cytowane przepisy, Sąd zasądził odsetki ustawowe liczone od kwoty 5314,97 zł (suma kwot z tytułu 2 faktur 5209,92 zł i 105,05 zł) od dnia 8 października 2015 r. do dnia zapłaty, tj.

- od dnia 8 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości odsetek ustawowych – których wysokość odpowiadała żądaniu powoda - których podstawa zasądzenia wynika z art. 481 § 2 k.c. w zw. z art. 359 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz

- od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych., których podstawa zasądzenia wynika z art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r.

W treści wyroku Sąd nie zamieścił odrębnego punktu odnośnie oddalenia wniosku pozwanego o rozłożenie należności na raty, mając na uwadze stanowisko wyrażane w doktrynie. Odmowa rozłożenia świadczenia na raty albo wyznaczenia terminu do spełnienia świadczenia nie wymaga odrębnego orzeczenia w sentencji wyroku, lecz powinna być

umotywowana w uzasadnieniu (K. Piasecki (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 1, red. K. Piasecki, s. 1504, Przemysław Telenga (w;) Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania cywilnego).

Sąd nie uznał za zasadne rozłożenie zasądzonej należności na raty. Możliwość taka wynika z art. 320 k.p.c., zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przesłanką do rozłożenia świadczenia na raty jest pozytywna prognoza odnośnie spłaty, bowiem celem uregulowania z art. 320 k.p.c. jest zapewnienie dłużnikowi możliwości spłaty zadłużenia. W niniejszej sprawie Szpital nie przedstawił żadnego planu zracjonalizowania działalności leczniczej i nie daje rękojmi poprawy swojej sytuacji finansowej na tyle aby możliwe było regulowanie w terminie płatności. Fakt prowadzenia przez pozwanego działalności o charakterze publicznym, która nie jest oparta o zysk, nie jest jednoznaczny z tym, iż w niniejszej sprawie zachodzą szczególne okoliczności, o których mowa w art. 320 k.p.c. Ponadto należy wskazać, iż od chwili wytoczenia powództwa pozwany nie zapłacił nawet w części należności dochodzonych pozwem. Taka postawa pozwanego również wskazuje na to, że należność rozłożona na zadeklarowane przez pozwanego raty nie będzie przez niego spłacana w przyszłości w ratach. W tej sytuacji, ze względu na dotychczasową postawię pozwanego oraz prowadzonej przeciwko pozwanemu egzekucji komorniczej, Sąd uznał za niecelowe rozłożenie należności na raty.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt II wyroku, zgodnie z zasadą wyrażoną w trybie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Na koszty składają się: opłata sądowa, którą uiściła powódk – 250 zł, koszty zastępstwa procesowego poniesione przez powoda w kwocie 1200,00 zł - wynagrodzenie radcy prawnego reprezentującego powoda, których wysokość wynika z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz.490 z późn. zm.), a także opłata skarbowa od pełnomocnictwa, w kwocie 17,00 zł.

Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

Jak wynika z art. 476 zd. 1 k.c., dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Zgodnie zaś z art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Natomiast § 2 tego artykułu stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

W niniejszej sprawie termin zapłaty należności upływał w terminie 30 dni od daty dostarczenia faktury i został określony w fakturze na 12 marca 2015 r. Strony w § 6 pkt 8 umowy z dnia 31 grudnia 2014 r. postanowiły, iż w przypadku niedotrzymania terminu płatności Wykonawca (powód) może naliczyć odsetki z tytułu zwłoki w wysokości ustawowej.

Skoro pozwany nie uiścił należności w terminie płatności, od dnia następnego należą się wierzycielowi odsetki ustawowe - zgodnie z art. 359 § 1 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. Ponieważ z faktury wynika, że terminem płatności jest dzień 12 marca 2015 r., to powodowi należą się odsetki najwcześniej od dnia następnego tj. od dnia 13 marca 2015 r. Ponieważ powód wnosił o zasądzenie odsetek od dnia 14 lutego 2015 r., Sąd zasądził kwotę 12096 zł z odsetkami od dnia 13 marca 2015 r., a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

W treści wyroku Sąd nie zamieścił odrębnego punktu odnośnie oddalenia wniosku pozwanego o rozłożenie należności na raty, mając na uwadze stanowisko wyrażane w doktrynie. Odmowa rozłożenia świadczenia na raty albo wyznaczenia

terminu do spełnienia świadczenia nie wymaga odrębnego orzeczenia w sentencji wyroku, lecz powinna być umotywowana w uzasadnieniu (K. Piasecki (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 1, red. K. Piasecki, s. 1504, Przemysław Telenga (w;) Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania cywilnego).

Sąd nie uznał za zasadne rozłożenie zasądzonej należności na raty. Możliwość taka wynika z art. 320 k.p.c., zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przesłanką do rozłożenia świadczenia na raty jest pozytywna prognoza odnośnie spłaty, bowiem celem uregulowania z art. 320 k.p.c. jest zapewnienie dłużnikowi możliwości spłaty zadłużenia. W niniejszej sprawie Szpital nie przedstawił żadnego planu zracjonalizowania działalności leczniczej i nie daje rękojmi poprawy swojej sytuacji finansowej na tyle aby możliwe było regulowanie w terminie płatności. Fakt prowadzenia przez pozwanego działalności o charakterze publicznym, która nie jest oparta o zysk, nie jest jednoznaczny z tym, iż w niniejszej sprawie zachodzą szczególne okoliczności, o których mowa w art. 320 k.p.c. Ponadto należy wskazać, iż od chwili wytoczenia powództwa pozwany nie zapłacił nawet w części należności dochodzonych pozwem. Taka postawa pozwanego również wskazuje na to, że należność rozłożona na zadeklarowane przez pozwanego raty nie będzie przez niego spłacana w przyszłości w ratach. W tej sytuacji, ze względu na dotychczasową postawię pozwanego, Sąd uznał za niecelowe rozłożenie należności na raty.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt III wyroku, zgodnie z zasadą wyrażoną w trybie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Na koszty składają się: opłata sądowej, którą uiścił powód – 605 zł, koszty zastępstwa procesowego poniesione przez powoda w kwocie 2.400,00 zł - wynagrodzenie adwokata reprezentującego powoda, których wysokość wynika z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz.461. zm.), a także opłata skarbowa od pełnomocnictwa, w kwocie 17,00 zł.

Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)